ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 16ης Ιουλίου 2015*

«Προδικαστική παραπομπή — Κανονισμός (ΕΚ) 1889/2005 — Έλεγχοι των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση — Άρθρα 3 και 9 — Υποχρέωση δηλώσεως — Παράβαση — Κυρώσεις — Αναλογικότητα»

Στην υπόθεση C-255/14,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Kecskeméti közigazgatási és munkaügyi bíróság (Ουγγαρία) με απόφαση της 19ης Μαΐου 2014, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Μαΐου 2014, στο πλαίσιο της δίκης

Robert Michal Chmielewski

κατά

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), πρόεδρο τμήματος, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, J. L. da Cruz Vilaça και K. Λυκούργο, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: I. Illéssy, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 18ης Μαρτίου 2015,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága, εκπροσωπούμενη από τον B. Gyenge,

— η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους Z. Fehér και G. Koós και από τη M. Tátrai,

— η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J.-C. Halleux και τις M. Jacobs και C. Pochet,

— η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Gavela Llopis,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον P. Gentili, avvocato dello Stato,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική.

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την L. Grønfeldt και τον A. Sipos,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Μαΐου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 65 ΣΛΕΕ και του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΚ) 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα (ΕΕ L 309, σ. 9).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του R. M. Chmielewski και της Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága (γενικής διευθύνσεως τελωνείων και φόρων της περιφέρειας Del-alföld, της εθνικής υπηρεσίας φορολογίας και τελωνείων), σχετικά με το πρόστιμο που επέβαλε η διεύθυνση αυτή στον R. M. Chmielewski επειδή δεν δήλωσε τα ποσά ρευστών διαθέσιμων που μετέφερε κατά την είσοδό του στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 3, 5, 6 και 13 του κανονισμού 1889/2005 έχουν ως εξής:

«(1) Ένα από τα καθήκοντα της Κοινότητας είναι να προάγει την αρμονική, ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της Κοινότητας εγκαθιδρύοντας κοινή αγορά και οικονομική και νομισματική ένωση. Προς το σκοπό αυτόν, η εσωτερική αγορά περικλείει ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα εντός του οποίου διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων.

(2) Η εισαγωγή των προϊόντων παράνομων δραστηριοτήτων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και η επένδυσή τους μετά τη νομιμοποίηση παραβλάπτουν την υγιή και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, η οδηγία 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες [ΕΕ L 166, σ. 77] θέσπισε κοινοτικό μηχανισμό για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες με την παρακολούθηση των συναλλαγών μέσω των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων τύπων επαγγελμάτων. Επειδή υπάρχει κίνδυνος η εφαρμογή του μηχανισμού αυτού να οδηγήσει σε αύξηση των κινήσεων ρευστών διαθεσίμων για παράνομους σκοπούς, η οδηγία [91/308] θα πρέπει να συμπληρωθεί με σύστημα ελέγχου των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα.

(3) Επί του παρόντος μόνο μερικά κράτη μέλη εφαρμόζουν, δυνάμει της εθνικής τους νομοθεσίας, τέτοια συστήματα ελέγχου. Η ανομοιογένεια της νομοθεσίας παραβλάπτει την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Συνεπώς, είναι ανάγκη να εναρμονιστούν τα βασικά στοιχεία σε κοινοτικό επίπεδο ώστε να εξασφαλιστεί ισοδύναμο επίπεδο ελέγχου των κινήσεων ρευστών διαθεσίμων που διέρχονται τα σύνορα της Κοινότητας. Ωστόσο, η εναρμόνιση αυτή δεν θα

πρέπει να θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να εφαρμόζουν, σύμφωνα με τις υφιστάμενες διατάξεις της συνθήκης, εθνικούς ελέγχους στις κινήσεις ρευστών διαθεσίμων εντός της Κοινότητας.

[...]

(5) Κατ' ακολουθίαν, τα ρευστά διαθέσιμα που μεταφέρει φυσικό πρόσωπο εισερχόμενο ή εξερχόμενο από την Κοινότητα θα πρέπει να υπόκεινται στην αρχή της υποχρεωτικής δήλωσης. Η αρχή αυτή επιτρέπει στις τελωνειακές αρχές να συγκεντρώνουν πληροφορίες για τις εν λόγω κινήσεις ρευστών διαθεσίμων και, κατά περίπτωση, να διαβιβάζουν τις πληροφορίες αυτές σε άλλες αρχές. […]

(6) Ενόψει του προληπτικού της σκοπού και του αποτρεπτικού της χαρακτήρα, η υποχρέωση δήλωσης θα πρέπει να πληρούται κατά την είσοδο ή την έξοδο από την Κοινότητα. Ωστόσο, για να επικεντρωθεί η δράση των αρχών στις σημαντικές κινήσεις ρευστών διαθεσίμων, στην υποχρέωση αυτή θα πρέπει να υπόκεινται μόνο οι κινήσεις ποσών ύψους 10 000 ευρώ και άνω. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση δήλωσης επιβάλλεται στα φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν το συγκεκριμένο ποσό, ανεξάρτητα από το αν τα πρόσωπα αυτά είναι κύριοι του ποσού ή όχι.

[...]

(13) Οι εξουσίες των αρμοδίων αρχών θα πρέπει να συμπληρώνονται με την υποχρέωση των κρατών μελών να θεσπίζουν κυρώσεις. Ωστόσο, κυρώσεις θα πρέπει να επιβάλλονται μόνο σε περίπτωση μη υποβολής δηλώσεως σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.»

4 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού:

«Ο παρών κανονισμός συμπληρώνει τις διατάξεις της οδηγίας [91/308] ως προς τις συναλλαγές μέσω των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επαγγελμάτων θεσπίζοντας εναρμονισμένους κανόνες για τον έλεγχο, από τις αρμόδιες αρχές, των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα.»

5 Το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«1. Κάθε φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται ή εξέρχεται από την Κοινότητα και μεταφέρει ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 000 ευρώ δηλώνει το εν λόγω ποσό στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μέσω των οποίων εισέρχεται ή εξέρχεται από την Κοινότητα, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Η υποχρέωση δήλωσης δεν έχει εκπληρωθεί εάν η παρεχόμενη πληροφορία είναι ανακριβής ή ελλιπής.

2. Η δήλωση της παραγράφου 1 περιέχει λεπτομέρειες για:

[...]

ε) την προέλευση και τη σκοπούμενη χρήση των ρευστών διαθεσίμων·

[...]».

6 Το άρθρο 4, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την υποχρέωση δήλωσης του άρθρου 3, τα ρευστά διαθέσιμα είναι δυνατό να δεσμεύονται με διοικητική απόφαση, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της εθνικής νομοθεσίας.»

7 Το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005 προβλέπει τα εξής:

«Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει κυρώσεις για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προς την υποχρέωση δήλωσης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3. Οι κυρώσεις αυτές είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.»

Το ουγγρικό δίκαιο

8 Κατά το άρθρο 1 του νόμου XLVIII του 2007, εκτελεστικού του κανονισμού 1889/2005, όπως εφαρμόζεται στη διαφορά της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος XLVIII), η τελωνειακή αρχή είναι αρμόδια για την εφαρμογή του κανονισμού 1889/2005.

9 Το άρθρο 3 του νόμου XLVIII ορίζει ότι στο πλαίσιο του ελέγχου κυκλοφορίας των ρευστών διαθεσίμων η τελωνειακή αρχή, κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς της ως τελωνειακής υπηρεσίας, έχει την εξουσία να υποβάλλει σε έλεγχο τα φυσικά πρόσωπα, τις αποσκευές τους και τα μεταφορικά τους μέσα, προκειμένου να διαπιστώσει την τήρηση της υποχρεώσεως δηλώσεως που προβλέπεται στο άρθρο 3 του ανωτέρω κανονισμού.

10 Το άρθρο 5/Α, παράγραφος 1, του νόμου XLVIII ορίζει τα εξής:

«Φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται στο έδαφος της Κοινότητας ή εξέρχεται από αυτό και το οποίο δεν εκπληρώνει την υποχρέωση υποβολής δηλώσεως που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού [1889/2005], σχετικά με τα ρευστά διαθέσιμα που μεταφέρει, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, ή το οποίο εκπληρώνει την αναφερθείσα υποχρέωση κατά τρόπο ανακριβή ή ελλιπή, οφείλει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του ανωτέρω κανονισμού, να καταβάλει επιτόπου πρόστιμο, το ύψος του οποίου θα ορίζεται σε [ουγγρικά φιορίνια (HUF)], ως εξής:

a) στο 10 % του ποσού που βρίσκεται στην κατοχή του, σε περίπτωση που το άθροισμα των ρευστών διαθεσίμων είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 10 000 ευρώ, εφόσον αυτό δεν υπερβαίνει τις 20 000 ευρώ,

b) στο 40 % του ποσού που βρίσκεται στην κατοχή του, σε περίπτωση που το άθροισμα των ρευστών διαθεσίμων υπερβαίνει τις 20 000 ευρώ, εφόσον δεν είναι μεγαλύτερο από 50 000 ευρώ,

c) στο 60 % του ποσού που βρίσκεται στην κατοχή του, σε περίπτωση που το άθροισμα των ρευστών διαθεσίμων υπερβαίνει τις 50 000 ευρώ.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

11 Στις 9 Αυγούστου 2012 ο R. M. Chmielewski εισήλθε στην ουγγρική επικράτεια από τη Σερβία χωρίς να δηλώσει τα ποσά των ρευστών διαθεσίμων τα οποία μετέφερε, ήτοι συνολικό ποσό ύψους 147 492 ευρώ, αποτελούμενο από 249 150 βουλγαρικά λεβ (BGN), 30 000 τουρκικές λίρες (TRY) και 29 394 ρουμανικά λέου (RON).

12 Με απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2013 η Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága επέβαλε στον R. M. Chmielewski διοικητικό πρόστιμο ύψους 24 532 000 HUF επειδή, παραλείποντας να δηλώσει το ανωτέρω ποσό κατά την είσοδό του στην επικράτεια της Ένωσης, παρέβη την υποχρέωση που υπείχε δυνάμει του κανονισμού 1889/2005 και του νόμου XLVIII.

13 Ο R. M. Chmielewski άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου υποστηρίζοντας, ιδίως, ότι οι διατάξεις του νόμου XLVIII ήταν αντίθετες στο δίκαιο της Ένωσης.

14 Υπό τις συνθήκες αυτές το Kecskeméti közigazgatási és munkaügyi bíróság (δικαστήριο διοικητικών και εργατικών υποθέσεων του Kecskemét) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να θέσει ενώπιον του Δικαστηρίου τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Το ποσό του διοικητικού προστίμου που επιβάλλεται δυνάμει του άρθρου 5/A του νόμου XLVIII […], εκτελεστικού του κανονισμού 1889/2005, ικανοποιεί την απαίτηση του άρθρου 9, παράγραφος 1, [του αναφερθέντος κανονισμού], σύμφωνα με την οποία οι κυρώσεις που θεσπίζει το εθνικό δίκαιο πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και, ταυτόχρονα, ανάλογες προς τη διαπραχθείσα παράβαση και τον επιδιωκόμενο σκοπό;

2) Αντίκειται το άρθρο 5/A του νόμου XLVIII, λόγω του ύψους των προστίμων που επιβάλλει, στην απαγόρευση συγκεκαλυμμένων περιορισμών της ελεύθερης κινήσεως των κεφαλαίων που επιβάλλει η Συνθήκη [ΕΕ] και το άρθρο 65, παράγραφος 3, [ΣΛΕΕ];»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

15 Με τα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν τα άρθρα 65, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005 έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η οποία, σε περίπτωση παραβάσεως της υποχρεώσεως δηλώσεως που προβλέπεται στο άρθρο 3 του κανονισμού αυτού, προβλέπει την επιβολή διοικητικού προστίμου ανερχόμενου στο 60 % του ποσού των ρευστών διαθεσίμων που δεν δηλώθηκε, όταν το ποσό αυτό υπερβαίνει τις 50 000 ευρώ.

16 Στο μέτρο που ο κανονισμός 1889/2005 θεσπίζει εναρμονισμένους κανόνες για τον έλεγχο των κινήσεων των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση, η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης ρύθμιση πρέπει να εξετασθεί καταρχάς υπό το πρίσμα των διατάξεων του ανωτέρω κανονισμού.

17 Όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, σε συνδυασμό με τις αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 3 του ίδιου κανονισμού, σκοπός του είναι, στο πλαίσιο της προαγωγής της αρμονικής, ισόρροπης και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης σε όλη την Ένωση, να συμπληρώσει τις διατάξεις της οδηγίας 91/308 θεσπίζοντας εναρμονισμένους κανόνες για τον έλεγχο των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται στην Ένωση ή εξέρχονται από αυτή.

18 Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις 2, 5 και 6 του κανονισμού 1889/2005, ο κανονισμός αυτός σκοπεί να προλάβει, να αποτρέψει και να αποφύγει την εισαγωγή των προϊόντων παράνομων δραστηριοτήτων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και την επένδυσή τους μετά τη νομιμοποίηση, ιδίως μέσω της αρχής της υποχρεωτικής δηλώσεως των εν λόγω ρευστών διαθεσίμων ώστε να συλλέγονται σχετικές πληροφορίες.

19 Προς τούτο, το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού επιβάλλει την υποχρέωση σε κάθε φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται στην Ένωση ή εξέρχεται από αυτή και μεταφέρει ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 000 ευρώ να δηλώνει το αντίστοιχο ποσό.

20 Δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, κάθε κράτος μέλος οφείλει να θεσπίσει κυρώσεις για τις περιπτώσεις μη συμμορφώσεως προς την ανωτέρω υποχρέωση δηλώσεως. Κατά την ίδια διάταξη, οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

21 Ως προς το ζήτημα αυτό υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ελλείψει εναρμονίσεως της νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα των κυρώσεων που επιβάλλονται σε περίπτωση μη τηρήσεως των προϋποθέσεων που προβλέπει σύστημα το οποίο έχει θεσπιστεί με τη νομοθεσία αυτή, τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να επιλέγουν τις κυρώσεις που θεωρούν κατάλληλες. Οφείλουν, πάντως, να ασκούν την αρμοδιότητα αυτή τηρώντας το δίκαιο της Ένωσης και τις γενικές αρχές του και, κατά συνέπεια, την αρχή της αναλογικότητας (βλ. αποφάσεις Ντιόνικ και Πίκουλας, C-430/05, EU:C:2007:410, σκέψη 53, και Urbán, C-210/10, EU:C:2012:64, σκέψη 23).

22 Ειδικότερα, τα διοικητικά ή κατασταλτικά μέτρα που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των σκοπών που θεμιτώς επιδιώκονται με τη σχετική νομοθεσία (βλ. αποφάσεις Ντιόνικ και Πίκουλας, C-430/05, EU:C:2007:410, σκέψη 54, καθώς και Urbán, C-210/10, EU:C:2012:64, σκέψεις 24 και 53).

23 Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει, μεταξύ άλλων, διευκρινίσει ότι η αυστηρότητα των κυρώσεων πρέπει να συνάδει προς τη σοβαρότητα των παραβάσεων τις οποίες αυτές κολάζουν, ιδίως διασφαλίζοντας όντως ένα αποτρεπτικό αποτέλεσμα, τηρουμένης της γενικής αρχής της αναλογικότητας (βλ. αποφάσεις Asociaţia Accept, C-81/12, EU:C:2013:275, σκέψη 63, και LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, σκέψη 45).

24 Όσον αφορά τη διαφορά της κύριας δίκης, επισημαίνεται ότι ούτε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου ούτε ενώπιον του Δικαστηρίου αμφισβητήθηκε ο αποτελεσματικός και αποτρεπτικός χαρακτήρας των κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 5/Α του νόμου XLVIII.

25 Στο πλαίσιο αυτό, διαπιστώνεται ότι κυρώσεις όπως οι επίμαχες στην κύρια δίκη φαίνεται ότι μπορούν να επιτύχουν τους σκοπούς του κανονισμού 1889/2005 και να διασφαλίσουν αποτελεσματικά την τήρηση της υποχρεώσεως δηλώσεως που θεσπίζεται στο άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, δεδομένου ότι είναι ικανές να αποτρέψουν παράβαση της υποχρεώσεως αυτής.

26 Εξάλλου, δεν φαίνεται, καταρχήν, αφεαυτού δυσανάλογος ένας μηχανισμός βάσει του οποίου το ύψος των προστίμων του άρθρου 9 του εν λόγω κανονισμού διαφοροποιείται ανάλογα με το ύψος του ποσού των ρευστών διαθεσίμων που δεν έχει δηλωθεί.

27 Όσον αφορά τον αναλογικό χαρακτήρα των κυρώσεων που προβλέπονται από τις επίμαχες στην υπόθεση της κύριας δίκης κυρώσεις, επισημαίνεται ότι το ύψος των προστίμων αυτών αυξάνεται προοδευτικά βάσει του ύψους του ποσού των ρευστών διαθεσίμων που δεν έχει δηλωθεί.

28 Σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ότι οι κυρώσεις που θεσπίζουν τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 9 του κανονισμού 1889/2005 πρέπει να είναι αναλογικές δεν επιβάλλει στις αρμόδιες αρχές την υποχρέωση να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές και συγκεκριμένες περιστάσεις κάθε υπό κρίση περιπτώσεως.

29 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 79 έως 81 των προτάσεών του, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, του ανωτέρω κανονισμού, τα κράτη μέλη διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως ως προς την επιλογή των κυρώσεων που θεσπίζουν για να διασφαλίσουν την προβλεπόμενη στο άρθρο 3 του ίδιου κανονισμού υποχρέωση δηλώσεως, υπό την προϋπόθεση να μπορεί να επιβληθεί κύρωση κατά της παραβάσεως της εν λόγω υποχρεώσεως κατά τρόπο απλό, αποτελεσματικό και αποδοτικό, χωρίς οι αρμόδιες αρχές να οφείλουν, υποχρεωτικά, να λαμβάνουν υπόψη άλλες περιστάσεις, όπως ο δόλος ή η υποτροπή.

30 Λαμβανομένου, όμως, υπόψη του είδους της επίμαχης παραβάσεως, η οποία συνίσταται σε παράβαση της υποχρεώσεως δηλώσεως που θεσπίζει το άρθρο 3 του κανονισμού 1889/2005, πρόστιμο το ύψος του οποίο ανέρχεται στο 60 % του ύψους των ρευστών διαθεσίμων που δεν έχουν δηλωθεί, σε περίπτωση που αυτό υπερβαίνει τις 50 000 ευρώ, δεν φαίνεται να συνάδει με την αρχή της

αναλογικότητας. Συγκεκριμένα, το πρόστιμο αυτό υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για τη διασφάλιση της τηρήσεως της επίμαχης υποχρεώσεως και την επίτευξη των σκοπών του εν λόγω κανονισμού.

31 Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι η κύρωση που προβλέπεται στο άρθρο 9 του κανονισμού 1889/2005 δεν σκοπεί να κολάσει ενδεχόμενες δόλιες ή παράνομες δραστηριότητες, αλλά αποκλειστικά την παραβίαση της συγκεκριμένης υποχρεώσεως.

32 Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 3 και 15 του εν λόγω κανονισμού, ο κανονισμός αυτός σκοπεί να διασφαλίσει τον αποτελεσματικότερο έλεγχο της κινήσεως ρευστών διαθεσίμων από και προς την Ένωση, προκειμένου να εμποδίσει την εισαγωγή των προϊόντων παράνομων δραστηριοτήτων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, τηρώντας τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

33 Επισημαίνεται, επίσης, ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1889/2005 προβλέπει τη δυνατότητα να δεσμεύεται, με διοικητική απόφαση και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της εθνικής νομοθεσίας, το ποσό των ρευστών διαθεσίμων που δεν έχει δηλωθεί κατά το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, ιδίως προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές να διενεργήσουν τους απαιτούμενους ελέγχους σχετικά με την προέλευση των διαθεσίμων αυτών, τη σκοπούμενη χρήση και τον προορισμό τους. Έτσι, μια κύρωση που θα συνίστατο στην επιβολή μικρότερου προστίμου, σε συνδυασμό με μέτρο δεσμεύσεως των ρευστών διαθεσίμων που δεν δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 3, θα μπορούσε να επιτύχει τους σκοπούς που υπηρετεί ο εν λόγω κανονισμός χωρίς να υπερβαίνει το αναγκαίο προς τούτο μέτρο. Εν προκειμένω, από τη δικογραφία ενώπιον του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση δεν προβλέπει τη δυνατότητα αυτή.

34 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, παρέλκει η εξέταση της ύπαρξης περιορισμού υπό την έννοια του άρθρου 65, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

35 Υπό τις συνθήκες αυτές, στα ερωτήματα που τέθηκαν πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η οποία, σε περίπτωση παραβάσεως της υποχρεώσεως δηλώσεως που προβλέπεται στο άρθρο 3 του κανονισμού αυτού, προβλέπει την επιβολή διοικητικού προστίμου ανερχόμενου στο 60 % του ποσού των ρευστών διαθεσίμων που δεν δηλώθηκε, όταν το ποσό αυτό υπερβαίνει τις 50 000 ευρώ.

Επί των δικαστικών εξόδων

36 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η οποία, σε περίπτωση παραβάσεως της υποχρεώσεως δηλώσεως που προβλέπεται στο άρθρο 3 του κανονισμού αυτού, προβλέπει την επιβολή διοικητικού προστίμου ανερχόμενου στο 60 % του ποσού των ρευστών διαθεσίμων που δεν δηλώθηκε, όταν το ποσό αυτό υπερβαίνει τις 50 000 ευρώ.

(υπογραφές)